

		1(4)
	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	Datum
	Antagna av kommunfullmäktige § 119/2015	2015-12-16

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 8 kap 1 § ska fullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Kommunen har också möjlighet att avsätta pengar till resultatutjämningsreserv (RUR). Om kommunen avsätter medel till RUR ska riktlinjer innehålla bestämmelser om hanteringen av denna reserv.

God ekonomisk hushållning

Som en allmän utgångspunkt för god ekonomisk hushållning gäller att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som konsumeras. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generationer har förbrukat. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att inte belasta nästkommande generation.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska ha ett längre perspektiv än de finansiella mål som fastställs i samband med respektive års budgetbeslut. Det längre perspektivet skapar behov av att de ekonomiska förutsättningarna för Sjöbo kommun beskrivs.

Sjöbo kommun har sedan kommunen bildades 1974 haft en positiv befolkningsutveckling. De senaste tio åren har invånarantalet ökat med cirka 7 procent. Befolkningsförändringen under den senaste tioårsperioden har fluktuerat med enstaka år som uppvisar en negativ befolkningsutvecklingen medan det finnas år då befolkningen ökat med knappt 300 personer. Framöver står Sjöbo kommun, precis som övriga kommuner, inför en situation med ökande demografiska behov. Det demografiska trycket ökar framöver då andelen äldre och yngre ökar jämfört med personer i arbetsför ålder. Enligt Sveriges kommuner och Landsting, Ekonomirapporten oktober 2013, har förändrad befolkningssammansättning inneburit ökade resursbehov med ungefär 0,5 procent per år under de senaste tio åren. Under de närmaste åren ökar dessa behov dubbelt så snabbt. Det innebär att kostnaderna beräknas öka betydligt snabbare än skatteintäkterna, vilket innebär att utrymme för bl.a. ökad kvalitet kommer att kräva produktivitetsökningar eller omprioriteringar.

Befolkningsprognosen för de kommande fem åren visar på en fortsatt befolkningsökning. Befolkningsökningen förklaras framförallt av ett positivt flyttnetto men även ett positivt födelsenetto bidrar i begränsad omfattning till den förväntade befolkningsökningen. Målsättningen för Sjöbo kommun bör vara att eftersträva en befolkningsökning som möjliggör att kommunen kan möta upp med infrastruktur i form av förskolor, skolor, särskilda boende, vägar o.s.v.

Efter beslut om ombyggnad och upprustning av Lövestads skola samt byggnation av sporthall och simanläggning verkstälts kommer Sjöbo stå väl rustat för att möta ökad befolkning inom dessa områden. När det gäller kapacitet inom särskilda boende för äldre beräknas inte antalet platser behöva utökas under förutsättning att trygghetsboende byggs, vilket till viss del motverkar behovet av särskilt boende. Däremot finns framöver behov av att utökat antalet

		2(4)
	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	Datum
	Antagna av kommunfullmäktige § 119/2015	2015-12-16

särskilda boende för funktionshindrade. Då kommunen hyr samtliga lokaler innebär detta att investeringsbudgeten för kommunen inte påverkas i någon större omfattning. Däremot påverkas driftskostnader till följd av bl.a. ökade hyror. Driftskostnaderna beräknas öka med cirka 20 mnkr till följd av Lövestads skola, sporthall och simanläggning.

Samtidigt medför förslag till förändring av utjämnningssystemen, som föreslås införas fr.o.m. 2014, att Sjöbo kommuns kostnader i systemet minskar med cirka 20 mnkr.

Merparten av investeringarna i kommunala anläggningar görs via AB Sjöbohem och medför lägre investeringsvolym för kommunen. Detta innebär att det är rimligt att investeringarna i huvudsakligen finansieras genom eget kapital. Samtidigt bedöms det inte som tillräckligt med en investeringstakt motsvarande enbart avskrivningsnivån, detta beroende på att avskrivningarna utgår från historiska anskaffningsvärden. Detta är ett skäl till att kommunen behöver en positiv resultatnivå framöver.

Ett annat skäl för framtida överskott är att värdesäkra det egna kapitalet. Då det egna kapitalet i nuläget uppgår till 330 mnkr bör, utifrån Riksbankens inflationsmål på 2 %, ett rimligt resultatmål grundad på denna aspekt hamna på knappt 7 mnkr.

Resultatnivån utgör även en buffert för att under året kunna möta förändringar i intäkter, kostnader och efterfrågan.

Sjöbo kommun har en stark finansiell ställning då kommunen inte har någon låneskuld¹ samtidigt som pensionskulden avseende såväl intjänade pensionsrätter före och efter 1998 har hanterats genom försäkringslösning.

Under perioden 2007 - 2009 uppgick balanskravsresultatet i Sjöbo till i genomsnitt 2,9 % medan det för perioden 2010 – 2012 uppgick till 2,1 %. Därmed har nuvarande resultatmål uppnåtts under de två senaste treårsperioderna.

Utifrån ovanstående redovisas nedan finansiella mål i ett mer långsiktigt perspektiv.

Finansiella mål

Som övergripande finansiellt mål för Sjöbo kommun gäller:

- Ekonomin sätter gränsen för verksamhetens omfattning.

Det övergripande målet bryts ned i följande finansiella mål att gälla för en flerårsperiod:

- Balanskravet ska för en femårsperiod i genomsnitt minst motsvara 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift.

¹ Kommunen vidareförmedlar ett lån från Region Skåne till Trafikverket innebärande att låneskulden till Regionen möts av en fordran på Trafikverket.

		3(4)
	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	Datum
	Antagna av kommunfullmäktige § 119/2015	2015-12-16

- Investeringar inom den skattefinansierade verksamheten ska fullt ut självfinansierad. För den avgiftsfinansierade vatten- och avloppsverksamheten kan undantag göras efter en bedömning av hur taxenivåerna påverkas.

Verksamhetsmässiga mål

Särskilda verksamhetsmässiga mål med inriktning på god ekonomisk hushållning ska fastställas i samband med respektive års budgetbeslut. Dessa mål har huvudsakligen syftet att säkerställa att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Målen ska inriktas mot områden som har särskild betydelse för Sjöbo kommuns utveckling och överensstämma med den finansiella målsättningen.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

I respektive års årsredovisning ska en bedömning göras av om kommunens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska grundas på en sammanvägning av utfallet i förhållande till de finansiella målen och verksamhetsmålen med inriktning på god ekonomisk hushållning.

Riktlinjer för resultatutjämningsreserv

Enligt kommunallagen 8 kap 3 d, andra stycket får kommunen under vissa förutsättningar reservera en del av det ekonomiska resultatet i en resultatutjämningsreserv. En resultatutjämningsreserv utgör en del av kommunens eget kapital. Reserven kan sedan disponeras för att täcka underskott under en lågkonjunktur. Syftet med reserven är således att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större flexibilitet för verksamheterna.

Avsättning till eller disposition ur resultatutjämningsreserven påverka inte kommunens finansiella resultat utan redovisas endast i en utökad balanskravsutredning samt som en delpost under det egna kapitalet.

Reservering

Reservering till resultatutjämningsreserv ska göras i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Detta innebär att kommunen får göra en reservering till resultatutjämningsreserv med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller balanskravsresultatet som överstiger en procent av skatteintäkter, generella statsbidrag, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift. Avsättning får endast ske då det egna kapitalet är positivt.

Avsättning bör ske i sådan omfattning att kommunen tror sig klara en normal konjunkturedgång utan att detta påverkar verksamheten kortsiktigt. Längre finansiella kriser ska hanteras genom anpassningar i verksamheten.

Resultatutjämningsreserven ska maximalt vara 9 % av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

		4(4)
	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	Datum
	Antagna av kommunfullmäktige § 119/2015	2015-12-16

Kommunen kan i samband med budgetbeslutet planera för att göra en reservering till resultatutjämningsreserven. Slutligt beslut kan dock tas först i samband med behandling av årsredovisningen.

Disposition

Disposition av resultatutjämningsreserven får endast göras av konjunkturmässiga skäl och enbart för att täcka ett negativt balanskravsresultat till följd av lågkonjunktur. Endast under korta perioder, av svag skatteunderlagsutveckling kan finansiering upp till genomsnittlig nivå ske genom inlämnande av resultatutjämningsreserven. Disposition ur reserven ska ha till syfte att antingen inte behöva anpassa verksamheten till en tillfällig nedgång eller vid en längre nedgång ge verksamheterna tid att genomföra nödvändiga åtgärder för anpassning.

Bedömningen av konjunkturens effekt på intäkterna görs genom att jämföra aktuellt års prognostiserade underliggande skatteunderlagsutveckling i riket med den genomsnittliga underliggande utvecklingen under den senaste tioårsperioden. Om aktuella årets prognostiserade skatteunderlagsutveckling understiger genomsnittet för de tio senaste åren får disposition göras med mellanskillnaden, beräknat på intäkter i form av skatteintäkter och inkomstutjämningsreserven.

Resultatutjämningsreserven kan användas även andra året i en lågkonjunktur, trots att skatteunderlagstillväxten överstiger det 10-åriga genomsnittet. Förutsättningen är dock att uttaget begränsas till den del av skatteunderlagstillväxten som inte kommit i kapp mellanskillnaden mellan förra årets skatteunderlagsprognos och det 10-åriga genomsnittet för det året.

Vid beslut om disposition bör en samlad bedömning göras av effekterna på fler års sikt så att de reserverade medlen i resultatutjämningsreserven fördelas på ett ansvarsfullt sätt under hela den förväntade lågkonjunkturen.

Vid fastställande av budget för det kommande året får resultatutjämningsreserven disponeras om skatteintäkterna sviktar till följd av en konjunkturedgång. Om konjunkturedgången befaras bli långvarig bör ett åtgärdsprogram/handlingsplan upprättas.

Vid beslut om att disponera medel ur reserven ska beslutsunderlaget alltid kompletteras med en analys av förutsättningarna att nå den ekonomiska målsättningen angiven i "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning" samt budget med särskild inriktning på ett flerårsperspektiv.

Disposition får inte ske för att täcka ett underskott som uppkommit av andra skäl, t.ex. att nämnderna redovisar underskott i förhållande till tilldelat kommunbidrag. Disposition får ej heller ske för att täcka ett underskott som uppkommit till följd av underlåtenhet att anpassa verksamheten till förändringar i de långsiktiga skatteintäkterna eller förändringar i verksamhetens demografiska målgrupper. Åtgärder måste vidtas för att anpassa kostnader då förändringar bedöms vara mer än ett år. Disposition får inte heller ske för sänkning av utdebiteringen.